

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Postowie AWPL-ZChR proponują obniżyć wymagania co do liczby uczniów w szkołach mniejszości narodowych

str. 2

■ Różowe szaleństwo w Wilnie – odbył się Festiwal Chłodnika

str. 3

■ Złote gody Mirosławy i Jana Klimów z gminy Kamionka

str. 4

Rota

■ Trzeci triumf Igi Świątek

str. 24

PRENUMERATA 2023

Do 19 czerwca
trwa prenumerata
na lipiec
2023 roku.

Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Śladami księdza prałata Józefa Obrebskiego po raz jedenasty

Przeważającą część wśród pątników stanowiła młodzież i nauczyciele, którzy wraz księżmi i siostrami zakonnymi, radnymi, przedstawicielami starostw, placówek socjalnych i kultury rejonu wileńskiego oddali hold duchowemu autorytetowi mieszkańców Wileńszczyzny

W sobotę spod kościoła Trójcy Przenajświętszej w Suderwie wyruszyła XI Piesza Pielgrzymka Śladami Księdza Prałata Józefa Obrebskiego. Celem 12-kilometrowej wędrówki – Mejszagoła, w której wielebny prałat pełnił posługę kapłańską przez ponad 60 lat i został tu pochowany w 2011 roku.

Do udziału w tegorocznej pielgrzymce zgłosiło się ponad 450 osób. W przeważającej części to

(Dokończenie na str. 6)

Danuta Narbut i Edyta Tamošiūnaitė – wicemerami rejonu wileńskiego

FOT. WIKTOR JUSIEL

W ubiegły piątek, 9 czerwca, Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła kandydatury Danuty Narbut i Edyty Tamošiūnaitė na stanowiskach wicemerów.

W głosowaniu nad zatwierdzeniem kandydatur na wicemerów wzięło udział 26 radnych. „Za” głosowało 21 radnych – wszyscy obecni na posiedzeniu

(Dokończenie na str. 5)

Radni samorządu rejonu wileńskiego zatwierdzili inicjatywę AWPL-ZChR

Dobra wiadomość dla sołtysów

Na piątkowym posiedzeniu Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego przyjęła uchwałę, zainicjowaną przez frakcję Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, w sprawie zwiększenia rekompensaty kosztów działalności sołtysów.

Już od 1 lipca do końca tego roku każdy sołtys w rejonie wileńskim będzie mógł otrzymać do 200 euro miesięcznie na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem swoich obowiązków, a od 1 stycznia 2024 – do 0,2 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

„Praca sołtysa, jak wiadomo, nie należy do najłatwiejszych, to praca z mieszkańcami, rozwiązywanie ich problemów, co wymaga dużo czasu i energii. Nic dziwnego

(Dokończenie na str. 5)

Posłowie AWPL-ZChR proponują obniżyć wymagania co do liczby uczniów w szkołach mniejszości narodowych

Posłowie na Sejm, reprezentujący Akcję Wyborczą Polaków na Litwie-Związek Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR), proponują obniżyć poprzeczkę względem liczby uczniów w szkołach mniejszości narodowych.

Posłowie Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski zarejestrowali w Sejmie projekt nowelizacji ustawy o oświacie, który zakłada, że liczba uczniów w klasach szkół mniejszości narodowych ma stanowić 50 proc. minimalnej ustalonej liczby uczniów, określonej przez rząd.

Jak podkreśla Tamašunienė, szkoły mniejszości narodowych zajmują ważne miejsce w litewskim systemie oświaty, dlatego konieczne jest stworzenie warunków do ich funkcjonowania, a ustalone kryteria i wymagania muszą być adekwatne do obecnej sytuacji. Posłanka jest przekonana, że wszystkie szkoły, zwłaszcza w regionach, muszą być oceniane indywidualnie, a nie tylko ilościowo.

„Moim zdaniem, nieodpowiedzialne jest ocenianie szkół, gimnazjów na podstawie jednego szewskiego kopyta, bo to zdecydowanie o żywotności regionu w przyszłości. W każdym roku szkolnym będą takie szkoły, takie samorządy, gdzie zabraknie np. 2-3 uczniów i to zdecydowanie o przyszłym statusie szkoły. Jeśli chodzi o politykę regionalną, organizację usług edukacyjnych bliżej dziecka, nie mogą być ustawowo ustanowione ściśle jednolite kryteria i wymagania dla wszystkich szkół i nakładane sankcje finansowe samorządom za ich niespełnienie. Ogólne wymagania dla szkół dotyczące środowiska wychowawczego, pedagogów, jakości kształcenia, edukacji pozaformalnej muszą pozostać, ale potrzebna jest większa elastyczność dotycząca liczby uczniów. Na przykład jeśli od 2025 r., zgodnie z planem, w klasie gimnazjalnej będzie musiało być 21 uczniów, będzie to zadanie nie do pokona-

nia dla szkół regionalnych” – powiedziała Tamašunienė, komentując zarejestrowaną propozycję.

Nie przekonują ją opinie, że utrzymanie takich szkół dużo kosztuje i jest nieopłacalne. Jest zdania, że finansowanie oświaty ma być zwiększane.

„Trzeba podnosić prestiż pracy nauczycieli, płacić im przynajmniej trzy razy wyższe pensje, żeby najlepsi absolwenci wybrali studia pedagogiczne, zamiast zamykać szkoły, bo nie ma nauczycieli, bo jakoby nie ma jakości. W regionie szkoła realizuje swoją szczególną, znacznie szerszą misję, nie tylko kształcenie dzieci. Projekt ustawy przygotowany przez Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu zakłada, że jakość edukacji będzie zależała od większych liczebnie klas i autobusów szkolnych. Uważam, że byłaby to najgorsza decyzja, a dla regionów to katastrofa” – zaznacza Tamašunienė.

Posłanka ubolewa, że przewidziane w ustawie o oświacie specjalne kryteria nie dotyczą szkół mniejszości narodowych. Wileńszczyzna, jak podkreśla, wyróżnia się składem narodowościowym ludności, a w miasteczkach i miejscowościach wiejskich są 2-3 szkoły z różnymi językami nauczania, więc wymagania względem klas muszą być co najmniej o połowę mniejsze.

„Na Litwie jest 36 gimna-

zjów z polskim językiem nauczania. Dobre praktyki w edukacji mniejszości narodowych w Europie pokazują, że najskuteczniej działają stosowane zasady pozytywnej dyskryminacji, m.in. różne kryteria względem mniejszej liczby uczniów. Istnieje nawet indywidualna ocena potrzeb osoby. Prawa do nauki w języku ojczystym chroni Konwencja Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych, więc obecnej sytuacji nie można pogarszać, poprawiamy jakość, ale nie zamykamy szkół. Na Litwie, na terenach miejskich i wiejskich, gdzie mieszkają osoby należące do mniejszości narodowych, dzieci w wieku szkolnym są podzielone na dwa lub trzy strumienie w zależności od wybranej szkoły i języka nauczania (mniejszości litewskie lub narodowe). Stosowanie ogólnych kryteriów dla szkół na konkretnym terenie to misja niemożliwa. Dlatego proponujemy pozostawienie w ustawie możliwości formowania klas, jeśli liczba uczniów wynosi 50 proc. minimalnej dozwolonej liczby uczniów” – tłumaczy Tamašunienė.

Posłowie AWPL-ZChR podkreślają, że po przyjęciu proponowanej nowelizacji ustawy o oświacie, sieć szkół mniejszości narodowych zostanie zachowana, nie wpłynie to na edukację mniejszości narodowych i możliwość nauki w ich języku ojczystym.

o informację przekazaną przez mieszkającą w Wilnie liderkę białoruskiej opozycji Swiatłanę Cichanouską.

Jak podaje komunikat Prokuratury Generalnej, załączony dokumenty wskazują, że od początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę ponad 2 tys. ukraińskich dzieci, w większo-

ści sierot, zostało nielegalnie przesiedlonych na Białoruś z terytoriów tymczasowo okupowanych przez Rosję oraz że najprawdopodobniej zostało to wykonane na polecenie reżimu Alaksandra Łukaszenki lub za jego zgodą.

Przestępstwa te są zagrożone karą do 15 lat więzienia.

Litwa tymczasowo przywróci kontrole na granicach

Rząd zaakceptował 7 czerwca propozycję Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych Litwy ze względu na szczyt NATO w Wilnie w dniach 11-12 lipca. Kontrole na przejściach granicznych zostaną wznowione od 7 lipca godziny 8.00 do 13 lipca godz. 8.00.

Podczas przekraczania granic wewnętrznych obowiązkowe jest posiadanie ważnego paszportu lub dowodu osobistego.

Kontrola zostanie przywrócona na lotniskach dla pasażerów lotów wewnętrznych (między krajami należącymi do strefy Schengen), w portach morskich dla pasażerów promów oraz dla osób, które będą przekraczać granicę lądową z Polską i Łotwą. W zależności od sytuacji i potencjalnych zagrożeń, kontrole będą przeprowadzane w sposób wybiórczy na podstawie analizy ryzyka o dowolnej porze dnia. Do kontroli zostanie wykorzystana tymczasowa infrastruktura, postawione zostaną tymczasowe znaki drogowe i bariery regulujące ruch.

Podczas kontroli na granicy wewnętrznej służyć pomocą będą celnicy oraz strażnicy graniczni Łotwy i Polski, a do kontroli granicy zewnętrznej będą dodatkowo zaangażowani litewscy żołnierze, strzelcy ochotnicy, a także strażnicy graniczni z Estonii i Mołdawii oraz dodatkowe siły Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej „Frontex”.

Kontrola granic wewnętrznych na Litwie ostatni raz była przywrócona w 2020 r. w związku z pandemią koronawirusa.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Ograniczenie dostępu mieszkańców do lasu w Gulbinach jest niezgodne z prawem

Departament Ochrony Środowiska (AAD) rozpoczął nowe badanie w związku z ograniczonym dostępem mieszkańców do lasu obok kwartału mieszkalnego w wileńskich Gulbinach – naruszy-ciele zostaną pociągnięci do odpowiedzialności za niespełnienie wymogów ustawy o lasach, zostanie też wydany nakaz z żądaniem, aby osoby fizyczne miały przez cały czas swobodny wstęp do lasu.

Jak informuje AAD, funkcjonariusze Wydziału Kontroli Lasów Wileńskich, monitorując sytuację w związku z możliwym utrudnieniem wstępu osób do lasu w Wilnie, obok kwartału mieszkaniowego w Gulbinach, przeprowadzili okresową kontrolę.

Podano, że w trakcie kontroli stwierdzono, że dostęp do lasu w pobliżu ulicy Didžiųjų Gulbinų jest ograniczony.

„Zarządca działki był wielokrotnie informowany o nielegalnych działaniach polegających na ograniczaniu publicznego dostępu do lasu, dlatego departament stara się w ramach tego dochodzenia zastosować jeszcze bardziej rygorystyczne środki w celu zapewnienia swobodnego dostępu do lasu. Sytuacja stworzona przez zarządcę działki nie jest do zaakceptowania, dlatego ważna jest pomoc mieszkańców i mediów w jej monitorowaniu. My ze swojej strony podejmujemy wszelkie możliwe kroki, aby społeczeństwo mogło korzystać z tego, co do niego należy” – powiedział cytowany w komunikacie Tadeuš Ablaciński, dyrektor Departamentu Kontroli Lasów.

Na podst. ELTA

Litwa: śledztwo w sprawie przesiedlania ukraińskich dzieci na Białoruś

Prokuratora Generalna Litwy wszczęła postępowanie przygotowawcze w sprawie możliwego przestępczego przesiedlania ukraińskich dzieci na Białoruś – 12 czerwca poinformowano w Wilnie.

Z wnioskiem do prokuratury wystąpił szef MSZ Litwy Gabrielius Landsbergis w oparciu

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kołosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Narodowa Agencja Oświaty zamierza zwolnić 65 pracowników

Placówka budżetowa Narodowa Agencja Oświaty (NŠA) zamierza zwolnić 65 pracowników i poinformowała o tym Służbę Zatrudnienia.

Zawiadomienie o planowanych zwolnieniach pracowników wpłynęło 29 maja.

Według danych „Sodry”, 5 czerwca w NŠA było zatrudnionych 360 pracowników, którym średnia pensja wypłacona w kwietniu wyniosła 1763,51 euro (około 1114 euro „na rękę”).

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu poinformowało, że od 1 lipca NŠA stanie się placówką administracji publicznej. „Agencja będzie dbać nie tylko o dostępność i jakość edukacji przedszkolnej, wczesnoszkolnej i ogólnokształcącej, podnoszenie kwalifikacji pedagogów, tworzenie rezerwy kierowników placówek oświatowych, ocenianie osiągnięć uczniów, analizy itp., ale także prowadzić będzie państwowy nadzór nad działal-

nością placówek oświatowych, monitoring systemu oświaty, na podstawie którego będą tworzone, modelowane i wdrażane innowacyjne rozwiązania edukacyjne. Wyniki państwowego monitoringu oświaty i propozycje, jak usprawnić kształtowanie polityki oświatowej, przekaże Ministerstwu Oświaty, Nauki i Sportu” – poinformował resort oświaty.

Obecnie trwa konkurs na stanowisko szefa NŠA.

Na podst. ELTA

NVSC: na Litwie rośnie liczba przypadków legionellozy

Liczba zachorowań na legionellozę na Litwie rośnie. Tendencje wzrostowe obserwuje się we wszystkich dużych miastach, wynika z danych Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC).

Według Wileńskiego Oddziału NVSC w stolicy w ciągu pięciu miesięcy tego roku wykryto tyle samo przypadków ostrej zakaźnej choroby układu oddechowego wywołanej tą bakterią, co

w całym poprzednim roku. Ogółem odnotowano 14 przypadków choroby legionistów, żaden z nich nie był śmiertelny.

W tym czasie, według danych NVSC, w okręgu kowieńskim odnotowano 24 przypadki, w tym siedem zgonów. W ubiegłym roku zarejestrowano jedynie dwa przypadki legionellozy, jedna osoba zmarła.

W związku z ogniskiem choroby w rejonie kowieńskim orga-

ny ścigania prowadzą postępowanie wyjaśniające w sprawie ewentualnego niedopełnienia obowiązków służbowych. W tym czasie administratorzy bloków mieszkalnych oraz właściciele domów zostali poinstruowani, aby poddawać systemy wodne szokowi termicznemu, podnosząc temperaturę do poziomu, w którym zabijane są bakterie chorobotwórcze.

Pod koniec czerwca procedura ta zostanie przeprowadzona także w wileńskich blokach mieszkalnych.

Do zakażenia się bakteriami Legionella dochodzi poprzez wdychanie wodnego aerozolu. Bakteria staje się groźna dla życia i zdrowia wyłącznie, gdy dostanie się do układu oddechowego w postaci mieszaniny wodno-powietrznej. Źródłem zakażenia może być np. prysznic, klimatyzacja lub wieża chłodnicza. Wypicie wody, w której znajdują się bakterie nie stanowi zagrożenia.

Na podst. BNS

Różowe szaleństwo w Wilnie – odbył się Festiwal Chłodnika

W sobotę, 10 czerwca, w Wilnie odbył się po raz pierwszy Festiwal Chłodnika.

W centralnym miejscu festiwalu, u podnóża Barbakanu, urządzono zjeżdżalnię do największej sztucznej misy z chłodnikiem. Setki ubranych na różowo wilanian zjechało w pianie z górki, a chętnych było o wiele więcej, ale z tej atrakcji mogły skorzystać tylko osoby, które skończyły 18 lat.

W programie festiwalu prze-

widziano około 100 wydarzeń i atrakcji, związanych z tradycyjną litewską zupą. Kucharze serwowali różne wersje tradycyjnego chłodnika, a także różowe deserty i inne dania, w których przeplata się kolor różowy, smak chłodnika i letni nastrój.

Podczas imprezy odbywały się też zawody, występy DJ-ów, działała strefa zabaw dla dzieci i odpoczynku.

Festiwal Chłodnika w Wil-

nie to doskonała okazja do przypomnienia i nowego spojrzenia na kulinarne dziedzictwo miasta. Festiwal nie tylko pomoże zrozumieć kulturę tradycyjnej zupy litewskiej, ale także poprzez różnorodne działania nadaje jej nowych barw.

Festiwalowe wydarzenia odbywają się w całym Wilnie, a centralne miejsce znajduje się w pobliżu targu Tymo.

Fot. Katarzyna Szot

Nowi diakoni w archidiecezji wileńskiej

Metropolita wileński arcybiskup Gintaras Grušas udzielił święceń diakonatu czterem absolwentom Seminarium Duchownego im. św. Józefa w Wilnie, w tym dwóm Polakom z Wileńszczyzny.

Uroczystość odbyła się 1 czerwca w kaplicy Seminarium Duchownego im. św. Józefa w Wilnie.

Do grona diakonów zostali przyjęci: Linas Braukyla, Deividas Stankevičius, Mirosław Jan Domański i Mirosław Ulewicz.

W uroczystości święceń uczestniczyli biskupi pomocniczy Arūnas Poniškaitis i Dariusz Trijonis, wspólnota seminaryjna na czele z rektorem księdzem Andrzejem Szuszkiewiczem, księży archidiecezji wileńskiej. W tej doniosłej chwili towarzyszyli nowo wyświęconym diakonom ich bliscy i przyjaciele.

Święcenia diakonatu są pierwszym stopniem święceń. Diakon jest powołany, by służyć biskupowi i prezbiterom.

Fot. Seminarium Duchowne im. św. Józefa w Wilnie

Nalepki na owocach czy warzywach zawierają ważną informację dla konsumentów

W sklepach spożywczych często natrafia się na owoce i warzywa, na których są zagadkowe nalepki. Jak się okazuje, na nalepkach są bardzo przydatne informacje dla kupujących.

Najczęściej naklejki na jabłkach, gruszkach, arbusach, bananach i wielu innych owocach oraz warzywach nie są niczym nowym, więc większość konsumentów bezrefleksyjnie zdziera je z produktu przed spożyciem.

Etykiety obecne na owocach nie są stosowane w celach dekoracyjnych, nie wyróżniają też producenta danego owocu. Nalepki są niedużych rozmiarów i służą przede wszystkim klientom, którzy na ich podstawie mogą rozszyfrować wiele przydatnych dla siebie informacji.

Otóż, kod czterocyfrowy, rozpoczynający się od cyfry 3 lub 4 oznacza, że jest to z tzw. żywność konwencjonalna, produkowana na skalę masową przy użyciu nawozów sztucznych i pestycydów. Takie owoce lub warzywa należy bardzo dokładnie umyć przed ich spożyciem.

Kod pięciocyfrowy, który się rozpoczyna od cyfry 9, informuje konsumenta o tym, że dany produkt pochodzi z upraw ekologicznych i nie był wyprodukowany przy użyciu nawozów sztucznych i pestycydów.

Natomiast kod pięciocyfrowy, rozpoczynający się cyfrą 8, oznacza, że owoc lub warzywo pochodzi z upraw GMO - genetycznie modyfikowanych.

Fot. pixabay.com

Przypadek ptasiej grypy w rejonie wileńskim

Na terenie siedmiu samorządów, w tym w rejonie wileńskim, wykryto nowe przypadki ptasiej grypy – poinformowała Państwowa Służba Żywności i Weterynarii (VMVT).

Nowe przypadki zostały potwierdzone w rejonach: szawelskim, kłajpedzkim, wileńskim, jezioroskim, uciańskim oraz na terenie samorządu elektreńskiego i w Mariampolu.

W rejonie wileńskim wirusa ptasiej grypy wykryto w tuszy bociana, znalezionej we wsi Galina w gminie Awizienie.

Specjaliści VMVT oznaczyli miejsca zainfekowane wirusem H5N1 znakami informacyjnymi. Na terenach ognisk ptasiej grypy nie zaleca się przebywania ludzi, dokarmianie dzikiego ptactwa. O sytuacji poinformowane zostały również samorządy.

Na podst. vmvt.lt

NOWINY znad Solczechy

Złote gody Mirosławy i Jana Klimów z gminy Kamionka

Małżeństwo warte podziwu

Mirosława i Jan Klimowie ze wsi Baciukielnie w gminie Kamionka (rejon solecznicki) 9 czerwca obchodzili 50. rocznicę zawarcia związku małżeńskiego. Zarejestrowali małżeństwo w Solecznikach, a ślub kościelny wzięli w Wilnie – w Ostrej Bramie.

Po oficjalnej ceremonii orszak weselny udał się do studia fotograficznego, a potem w domu czekała ich wielka uroczystość, w której wzięło udział aż 100 gości! I świętowano przez trzy dni!

Wczoraj życzenia Jubilatowi złożył wicemercer rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski, zastępca kierownika Wydziału Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia Halina Rogoża, starosta Gminy Kamionka Teresa Paszkiewicz i specjalistka starostwa Walentyna Pietrowskaja.

Zgodnie z weselną tradycją, gości przywitano muzyką! Przyjaciółka rodziny zagrała na skrzypcach. W serdecznej atmosferze pani Mirosława wspominała, jak muzycy grali w dniu ślubu, jak żartowali i bawili gości. Opowiedziała też o tym, że suknię ślubną kupiła na targowisku w Wilnie, zaś jej przyszły mąż szył garnitur u krawca. A obrączki kupiła za „talony”, wydawane wówczas nowożeńcom.

Jubilaci znają się od dzieciństwa, bo mieszkali w sąsiednich wsiach i uczęszczali do tej samej szkoły podstawowej, która wtedy działała w domu rodziców pana Jana, w tym samym miejscu, w którym mieszkają do dziś. Po ukończeniu szkoły podstawowej ich drogi się rozeszły, pani Mirosława kontynuowała naukę we wsi Podmerezcz, a pan Jan w Kamionce.

Ale kilka lat później znów się spotkali, na zabawie tanecznej. I pewnego razu podczas tańca Jan Klim zapytał Mirosławę, która wpadła mu w oko, czy wyjdzie za niego za mąż. Dla Mirosławy ważne było, aby rodzice udzielili zgody, więc przyszły pan młody musiał poprosić rodziców o jej rękę. Tak i zrobił. Po powrocie do domu opowiedział ojcu o swoich planach założenia rodziny, a ojciec, słysząc imię wybranki syna, powiedział tylko jedno słowo – „zuch!”. Wzięli ślub błogosławieni przez rodziców, bo to było ważne dla obojga. Jubilaci do dziś mówią, że rodzice nauczyli ich szacunku do drugiego człowieka i żyć godnie. Tego samego Klimowie nauczyli swoje dzieci – córkę Łucję i syna Tadeusza.

Po weselu młodzi zamieszkali w Wilnie. Najpierw wynajmowali mieszkania, później otrzymali mieszkanie w Fabianiszkach. Pani Mirosława przez 38 lat pracowała w administracji samorządu miasta Wilna, jej mąż był kierowcą. Jednak w każdy weekend razem z dziećmi spieszyli do rodziców, w rodzinne strony, na wieś Baciukielnie i wieś Duksy. Kosili trawę, uprawiali ogród, zajmowali się przydomowym gospodarstwem – wszystko robili razem. Jak i dzisiaj.

– On kosi trawę, ja za nim z grabiami – tak pani Mirosława opowiada o ich wspólnym życiu i wspomina, że wrócili do Baciukielni, gdy rodzice już odeszli, a syn zasugerował, żeby nie ograniczać się do czterech ścian i balkonu.

Postanowili więc przenieść się na wieś. Mirosława i Jan Klimowie wrócili w ojczyste strony. Trzymali krowę, kozę, owce, kury – tak jak kiedyś ich rodzice. I dziś pokazują swoje gospodarstwo, w którym hodowane są owce i kury, zadbane dom i wiekowy sad, w którym wiele lat temu ojciec pana Jana posadził nawet 100 jabłoni. Do dziś zachowało się 40.

– Czas minął jak dzień. Ale oboje dobrze wiemy, że mamy bogactwo – nasze dzieci. Dziś świętujemy nasze złote gody, a oto w dniu św. Jana nasza wnuczka wyjdzie za mąż – mówi pani Mirosława.

Starosta Kamionki Teresa Paszkiewicz powiedziała, że Mirosława i Jan Klimowie to rodzina, która jest warta podziwu. Zawsze razem, zawsze uśmiechnięci i zawsze czynni, dbający o dom i jego otoczenie.

Jubilatom życzymy pomyślności, zdrowia i wsparcia najbliższych, radosnych chwil i kolejnych okazji do spotkań.

Stronę przygotował **Andrzej Kołosowski**

Kopuła zabłysła nad cerkwią św. Tichona w Solecznikach

Pytanie bez odpowiedzi

Prawosławni solecznickiej parafii św. Tichona w ubiegłym tygodniu postawili kopułę nad nowo wybudowaną cerkwią. Pożłaczana „cebula” zabłysła nad Solecznikami.

Projekt budowy świątyni prawosławnej w mieście ruszył przed trzema laty. Od ponad dwudziestu lat wierni modlą się w domu modlitewnym, który według oficjalnych dokumentów jest faktycznie domem opieki. Kamień węgielny pod budowę nowej świątyni został założony jeszcze w 1995 roku.

Chociaż historia prawosławia na ziemi litewskiej liczy wiele wieków, to dla miłośników historii regionalnej, prawosławie na ziemi solecznickiej kojarzy się, zaskądź, przede wszystkim ze wspólnotą prawosławną w Michnowie. Przez wiele lat dla wiernych z Solecznik była ona najbliższym miejscem do udziału w liturgii świętej.

Miejsce pod budowę solecznickiej nowej cerkwi zostało poświęcone jeszcze 25 czerwca 1995 roku. Pierwsze nabożeństwo odprawił protodiakon Fedor Kiszczun. W Dniu Trójcy Przenajświętszej dom modlitewny został poświęcony imieniem patriarcha moskiewskiego Tichona (Belawina), który w latach 1914-1917 był arcybiskupem wileńskim i litewskim. Pierwszym duszpasterzem parafii został protodiakon F. Kiszczun. Plany budowy nowej świątyni natomiast z różnych przyczyn nie powiodły się. Prace budowlane stanęły na poziomie fundamentu. Co przeszkodziło budowie świątyni w latach 90. trudno pojąć obecnemu proboszczowi parafii o. Olegowi Pristawko.

– Jest dużo dokumentów i faktur, związanych z planami budowy cerkwi, które nie dają odpowiedzi na pytanie dlaczego budowa cerkwi stanęła w miejscu w te przełomowe lata 90. – z przykrością przyznaje o. Oleg.

Zakończyły się Szkolne Igrzyska Sportowe Rejonu Solecznickiego

8 czerwca na boisku Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach odbyły się ostatnie zawody w ramach Szkolnych Igrzysk Sportowych Rejonu Solecznickiego.

Do zmagania stanęło siedem drużyn z: Gimnazjum im. Tysiąclecia Litwy w Solecznikach, Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach, Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Białej Wacie, Gimnazjum „Šilo” w Białej Wacie, Gimnazjum w Ejszyszkach, Gimnazjum im. Stanisłosa Rapolionisa w Ejszyszkach i Gimnazjum „Aušros” w Jaszunach.

Litewska Federacja Ringo pomogła zorganizować i przeprowadzić zawody. Po napiętej rywalizacji wyłoniono zwycięzców:

Młody duchowny pełni posługę w Solecznikach od kilkunastu lat. Wysoki, o sportowej sylwetce kapłan jest absolwentem Prawosławnego Seminarium Duchownego w Mińsku. Pobierał także naukę i w Prawosławnym Seminarium Duchownym w Warszawie.

Sama po sobie parafia solecznicka nie jest liczna, liczy niespełna 50 aktywnych wiernych, którzy stale biorą udział w nabożeństwach. Tym niemniej jak podkreśla kapłan „żatwy jest dużo, działań mało”. I od działań właśnie o. Oleg i zaczął. Dotychczas mało zauważalna wspólnota prawosławna wyszła poza mury swego świata. W mieście z inicjatywy prawosławnego duchownego niejednokrotnie były organizowane wystawy fotograficzne, literackie poświęcone historii i dniu dzisiejszemu prawosławia na Li-

twie i sąsiedniej Polsce i Białorusi. Wierni z Solecznik zaczęli brać aktywny udział w pielgrzymkach jak po Litwie, tak Polsce i Białorusi. Aktywność o. Olega w ruchu pielgrzymkowym została zauważona przez jego przełożonych z arcybiskupstwa wileńskiego i litewskiego, którzy wyznaczili go odpowiedzialnym za ruch pielgrzymkowy w całym arcybiskupstwie.

Nowa świątynia ma wymiary 12x19 metrów. Wysokość kopuły będzie stanowiła 12 metrów. Sam kapłan styl architektoniczny pół żartem, pół serio nazywa „nowomurawjowskim”. Będzie naśladowała wygląd cerkwi prawosławnych wzniesionych na dawnych ziemiach Wielkiego Księstwa Litewskiego za panowania gubernatora Michała Murawjowa, w drugiej połowie XIX wieku.

I miejsce – Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Białej Wacie
II miejsce – Gimnazjum im. Tysiąclecia Litwy w Solecznikach
III miejsce – Gimnazjum w Ejszyszkach.

W Szkolnych Igrzyskach Rejonu Solecznickiego wzięło udział 17 szkół z rejonu solecznickiego. Uczniowie rywalizowali w 10 dyscyplinach sportowych, szkoły reprezentowało 20 drużyn.

Danuta Narbut i Edyta Tamošiūnaitė – wicemerami rejonu wileńskiego

(Dokończenie ze str. 1) radni z AWPL-ZChR – 17 i 4 socjaldemokratów, nikt nie był przeciwko, a 5 przedstawicieli opozycji wstrzymało się od głosu.

Edyta Tamošiūnaitė i Danuta Narbut, obie z ramienia AWPL-ZChR, posiadają spore doświadczenie w pracy samorządowej.

Danuta Narbut pracowała na stanowisku zastępcy dyrektora administracji stołecznego samorządu w latach 2013-2015, 2017-2019 oraz 2019-2023. Wcześniej – od 2008 roku była specjalistką w Wydziale Oświaty Departamentu Oświaty, Kultury i Sportu administracji samorządu miasta Wilna, później – kierownikiem Pododziału Zarządzania i Działalności Pedagogicznej w Wydziale Oświaty tegoż departamentu. Od grudnia 2016 do listopada 2017 roku zajmowała stanowisko zastępcy dyrektora administracji w samorządzie rejonu wileńskiego. Wcześniej przez ponad rok była doradcą mer rejonu wileńskiego. Narbut posiada wykształcenie pedagogiczne i z zakresu zarządzania. Jej staż pracy pedagogicznej wynosi

19 lat, w tym 15 lat na stanowisku kierowniczym jako dyrektor szkoły-przedszkola w Wojdatach.

Danuta Narbut podziękowała frakcji AWPL-ZChR w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego za zaufanie i zaproszenie, aby swoim doświadczeniem przyczynić się do rozwoju rejonu wileńskiego. Podkreśliła, że pracując ostatnio w stołecznym samorządzie wspólnie z zespołem udało się wiele osiągnąć w takich dziedzinach jak zagospodarowanie ziemi, infrastruktura, usługi socjalne i in. Między innymi usunięto nielegalne garaże, które zajmowały ziemię państwową, zakończono reformę placówek opieki, za 5 lat udało się ponad 500 ha ziemi przekazać dla Służby Rolnej w sprawie restytucji.

„Zgodnie z porozumieniem w rejonie wileńskim zakresem mojej działalności będą kwestie miejscowej gospodarki, transportu publicznego i ziemi. Jestem nastawiona na doskonalenie się i swoich kolegów też będę zachęcała do tego. Mam nadzieję, że wspólnie będziemy rozwijali wy-

jątkowy rejon, gdzie spletają się różne kultury, tradycje i historia” – powiedziała Danuta Narbut.

Edyta Tamošiūnaitė od 2007 roku była związana ze stołecznym samorządem. Pełniła funkcję zastępcy dyrektora Departamentu Kultury i Wychowania, potem kierowała Wydziałem Wychowania Fizycznego i Sportu Departamentu Kultury, Sportu i Turystyki. Była też zastępcą dyrektora administracji, a przez ostatnie siedem lat piastowała stanowisko wicemera Wilna (2017-2023). Jako wicemer była odpowiedzialna za takie dziedziny jak oświata, kultura, sprawy młodzieżowe, energetyka i straż miejska. Posiada też spore doświadczenie pedagogiczne. Swoją karierę zaczynała jako nauczycielka języka litewskiego w szkołach w Mejszagole i Rudominie. Od 2002 do 2007 roku była dyrektorką Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie.

„Sądzę, że moje kompetencje, zdobyte doświadczenie spełnią oczekiwania mieszkańców rejonu wileńskiego. Rejon wileński jest mi dobrze znany, jestem zaznajomiona

z działalnością wielu funkcjonujących tu placówek. Mam nadzieję, że szybko włączę się w pracę zespołu administracji, aby kontynuować rozpoczęte prace, proponować inicjatywy i wspólnie zgłaszać radzie propozycje w rozwiązywaniu kwestii, spełnianiu potrzeb i oczekiwań mieszkańców” – powiedziała Edyta Tamošiūnaitė.

W Samorządzie Rejonu Wileńskiego są zatwierdzone trzy stanowiska wicemerów. Przed dwoma tygodniami na stanowisku wicemera został zatwierdzony socjaldemokrata Algis Vaitkevičius.

Ostatnie wybory samorządowe, pomimo skandalicznej nagonki na AWPL-ZChR i haniebnych wydarzeń (jak zastraszanie mieszkańców rejonu wileńskiego przez zgromadzonych przed lokalami wyborczymi umundurowanych i uzbrojonych żołnierzy litewskich z formacji szaulisów czyli strzelców ponarskich), należy uznać za naprawdę udane, a wynik 5,5 procent w skali kraju, przy wystawieniu list tylko w 11 rejonach z 60 w republice, jest wyjątkowym osiągnięciem polskiej partii i do-

wodem zaufania u mieszkańców.

W rejonie wileńskim, po sfałszowanych i zmanipulowanych w drugiej turze wyborach, nie udało się osiągnąć mera, więc niektórym zaczęło się wydawać, że będą tylko problemy i niewiele da się zrobić. A jednak dzięki wielkiej determinacji, zdolnościom negocjacyjnym oraz mocnej pozycji w radzie (bezwzględna większość 18 z 31 radnych jest z ramienia AWPL, jak również stanowią oni większość w składzie oraz pełnią funkcje przewodniczących we wszystkich pięciu komitetach powołanych przez Radę Samorządu Rejonu Wileńskiego), udało się potwierdzić siłę sukcesem nominacji przedstawicieli AWPL na stanowiska dwóch wicemerów. Oznacza to, że większość radnych oraz większość wicemerów w rejonie wileńskim będzie należała do AWPL (a np. rządzący krajem konserwatyści nie mają w rej. wileńskim żadnego wicemera). Tym samym formacja reprezentująca polską społeczność będzie miała znaczący wpływ na działania samorządu.

(S-3414)

Dobra wiadomość dla sołtysów

(Dokończenie ze str. 1) go, że mało jest osób, które chcą zostać sołtysami. Jako radni doceniamy ich wkład w umacnianie samorządności, dziękujemy za pracę, wykonywaną na zasadach społecznych, i dajemy jasny sygnał, że samorząd jest gotowy zrekompensować im chociażby wydatki, dotyczące ich działalności. Głównym celem projektu jest zachęcenie do jeszcze bardziej aktywnej działalności sołtysów oraz dalszego zbliżania samorządności do mieszkańców” – powiedział Waldemar Urban, starosta frakcji AWPL-ZChR w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Waldemar Urban podkreślił, że wydatki związane z działalnością sołtysów w rejonie wileńskim są obecnie rekompensowane tylko symbolicznie, zatem wyższe świadczenie ma się przyczynić do popularyzacji funkcji sołtysa, przyciągnięcia większej liczby kandydatów do objęcia tych funkcji, a wybranym sołtysom dać większe możliwości działania i skupienia się na spotkaniach z mieszkańcami sołectwa, wysłuchując i rozwiązując ich problemy.

W tegorocznym budżecie sa-

morządu środki przewidziane na rekompensaty dla sołtysów z tytułu kosztów transportu i artykuły biurowe wynoszą 21 200 euro, tj. ok. 108 euro rocznie na każdego sołtysa. Środki na zwiększenie rekompensaty kosztów działalności sołtysów będą przewidziane w budżecie i, według wstępnych obliczeń, wyniosą ok. 234 tys. euro w 2023 roku, a w 2024 roku – w zależności od obowiązującej wówczas wielkości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (VMDU).

W rejonie wileńskim w 23 gminach wybieranych jest 195 sołtysów. Pełnienie funkcji sołtysa ma charakter społeczny. Sołtysi reprezentują mieszkańców swojego sołectwa w gminie, placówkach samorządowych i państwowych działających na terenie samorządu, aktywizują społeczność i pomagają w rozwiązywaniu spraw wspólnoty sołectwa. Pracując na rzecz mieszkańców sołtysi nie tylko poświęcają swój czas, ale mają też wiele wydatków, np. na paliwo, komunikację, materiały drukowane i inne niezbędne środki.

(S-3413)

Radni będą pobierać wynagrodzenie

We wtorek, 13 czerwca, Sejm zdecydował, że radnym samorządów będzie wypłacane miesięczne wynagrodzenie.

Za odpowiednie zmiany do ustawy o samorządzie terytorialnym głosowało 116 posłów, 2 było przeciwko, a 9 wstrzymało się od głosu.

Radni będą otrzymywać pensję w wysokości 20 proc. wynagrodzenia mera samorządu. Jak przewidziano w projekcie, nieco więcej zarobi lider opozycji w radzie i przewodniczący samorządowych komitetów. Ich pensja byłaby wyższa o piątą część, a zastępców przewodniczących komitetów – o 10 proc. wyższa niż wynagrodzenie radnych, nie pełniących dodatkowych funkcji.

Radnym nie będą już przydzielane środki pieniężne na tzw. wydatki kancelaryjne (pokrycie kosztów transportowych, pocztowych, połączenia telefonicznego i internetowego i in.). Jednak radni będą mieli prawo do otrzymania od administracji samorządu środków technicznych oraz pomocy w wykonywaniu funkcji radnego.

Otrzymując wynagrodzenia radni uzyskują też prawo do skorzystania z urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego, ze świadczeń związanych z wychowywaniem dzieci, niepełnosprawnością.

Ponadto przewiduje się, że członkowie rady otrzymają karę pieniężną za nieobecność na po-

siedzeniach – za to ich wynagrodzenie zostanie obniżone.

Samorządy mają obowiązek podawania na swoich stronach internetowych informacji o zarobkach radnych.

Zmiany w ustawie o samorządzie, dotyczące ustalenia wynagrodzeń dla radnych, wejdą w życie 1 lipca tego roku, a samorządy do tego czasu zobowiązane są do uporządkowania całego aktu prawnego niezbędnego do wdrożenia ustawy.

Sejm przystąpił do nowelizacji ustawy o samorządzie terytorialnym w związku ze skandalem dotyczącym nieprzejrzystego wykorzystywania przez radnych tzw. wydatków kancelaryjnych.

Abyśmy byli jedno!

(Dokończenie ze str. 1) młodzież i nauczyciele ze szkół rejonu wileńskiego. Jak powiedziała Janina Klimaszewska z komitetu organizacyjnego, szczególnie licznie – około 100 osób – stawili się uczniowie z Gimnazjum im. ks. Józefa Obremskiego w Mejszagole.

W pielgrzymowaniu wzięli też udział księża i siostry zakonne, radni, przedstawiciele starostw, placówek socjalnych i kultury rejonu wileńskiego. Należy tu wymienić podopiecznych Centrum Dziennego Pobytu Osób Niepeł-

do Mejszagoly” – żartował jeden z księży.

Pielgrzymkę prowadził ksiądz Wiktor Kudriaszow, od lat zaangażowany w jej organizację i przebieg.

Podczas pieszej wędrówki, z zaplanowanymi dwoma postojami, pątnicy modlili się, śpiewali, poprzez rozważania Słowa mieli też możliwość pogłębienia m. in. wiedzy na temat wartości rodziny chrześcijańskiej, Bożego Miłosierdzia, ważności Aktu Intronizacji Chrystusa Króla w rejonie wileńskim.

Intronizacji w obecności bpa Juzasa Tunaitisa i abpa Luigi Bonazzi. W celu uczczenia rocznicy tego historycznego wydarzenia i przypomnienia o ważności jego dokonania wieloletnia mer rejonu wileńskiego, radna Maria Reksć, która jest też inicjatorką i aktywną uczestniczką pielgrzymki śladami ks. Józefa Obremskiego, odczytała podczas Mszy św. Akt Intronizacji.

Uroczysta Msza św. zgromadziła nie tylko pielgrzymów i mieszkańców miasteczka, ale też wszystkich, którym bliska jest postać księdza prałata Józefa Ob-

nosprawnych w Niemenczynie, którzy wraz z dyrektorką Jadwigą Ingielewicz co roku biorą udział w tej pielgrzymce. Razem z pątnikami wyruszyli w drogę również, w tym na wózkach, mieszkańcy Centrum Opieki w Podbrzeziu

O oprawę muzyczną podczas pielgrzymowania zadbał zespół „Randeo Anima” z Podbrzezia.

Nad bezpieczeństwem pątników na drodze czuwa służba porządkowa rejonu wileńskiego.

Około godziny 15.00 uczest-

rembskiego. We wspólnej modlitwie, podczas której dziękowano Bogu za posługę kapłańską szanowanego prałata, uczestniczył

prezes AWPL i ZPL, europoseł Waldemar Tomaszewski, poseł na Sejm RL Czesław Olszewski. Były obecne posłanka na Sejm

RL Rita Tamašunienė i nowa wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, które wraz z pielgrzymami pokonały trasę z Suderwy do Mejszagoly.

Po nabożeństwie odbyła się modlitwa i apel przy grobie Józefa Obremskiego przy mejszagolskim kościele. Zakończeniem pielgrzymki była agapa i zwiedzanie Muzeum Księdza Prałata Józefa Obremskiego.

***

Pierwsza pielgrzymka ku czci ks. prałata Józefa Obremskiego, organizowana przez Samorząd Rejonu Wileńskiego, odbyła się w 2012 roku na trasie Turgiele-Mejszagola. Wydarzenie to stało się tradycją i nieprzerwanie jest kontynuowane do dzisiaj. Jest dziękczynieniem za posługę kapłańską wielbnego prałata, duchowego autorytetu mieszkańców Wileńszczyzny.

pod opieką pracowników.

Na pielgrzymkowym szlaku nie mogło zabraknąć wieloletniej mer samorządu rejonu wileńskiego, radnej Marii Reksć, która jest inicjatorką pielgrzymki i aktywną jej uczestniczką. Wraz z pątnikami szła posłanka Rita Tamašunienė i nowa wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė.

Do pielgrzymów dołączyli też mieszkańcy pobliskich wsi i dalszych zakątków Wileńszczyzny. Jako że to pielgrzymka niedługa, kilkugodzinna, to wśród pątników były wszystkie grupy wiekowe. Oprócz licznej młodzieży szły również osoby starsze, rodziny z małymi dziećmi, a nawet jeden pies. „Nawet ciučka chce

ników IX Pieszej Pielgrzymki Śladami Księdza Prałata Józefa Obremskiego przywitali mieszkańcy Mejszagoly i ksiądz proboszcz kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny Edward Dukiel. Podczas uroczystej Mszy św. modlono się w intencji księdza prałata Józefa Obremskiego i o jego beatyfikację. 7 czerwca tego roku minęła 11. rocznica śmierci szanowanego na Wileńszczyźnie kapłana.

W tym roku przypada również 14. rocznica Aktu Intronizacji Chrystusa Króla w rejonie wileńskim. 13 czerwca 2009 r. w mejszagolskim kościele ówczesna mer rejonu wileńskiego Maria Reksć publicznie odczytała Akt

W stolicy

Na Śnipiszkach urządzona zostanie przestrzeń publiczna

Na Śnipiszkach powstanie kolejna przestrzeń publiczna. Na skrzyżowaniu ulic Lvivo i Kalvarijų obok budowanego centrum biznesowego ze środków prywatnych przedsiębiorców urządzony zostanie nowy skwer.

W miejscu tym przez długi czas stał budynek centrum handlowego „Ibrahim”. Razem z dzierzawioną działką ziemi państwowej w 2018 roku nabył go deweloper – spółka „Realco”. Przedsiębiorcy planują wybudowanie w tym miejscu 15- i 14-piętrowych budynków komercyjnych o ogólnej powierzchni 45 500 metrów kwadratowych. Poprzednie budynki zostały już wyburzone,

rozpoczęła się budowa nowych obiektów.

Tuż obok, przy ul. Lvivo 21B, deweloper zobowiązał się do urządzenia miejskiej przestrzeni publicznej. Skwer o powierzchni 7 arów projektowany jest jako reprezentacyjna zielona przestrzeń, z której będą korzystali mieszkańcy okolicznych domów oraz pracownicy mieszczących się w pobliżu biur. Obecnie trwa przygotowywanie zadań do propozycji projektowych.

Budowniczy przestrzeni publicznej – ZSA „Sostinēs bokštai” – zaprasza mieszkańców na spotkanie w celu omówienia wspólnej wizji tego terytorium. Po podsumowaniu opinii mieszkańców

przygotowane zostaną propozycje projektowe dotyczące przestrzeni publicznej. Nieco później uzgadniane będą one ze społeczeństwem i specjalistami. Po zatwierdzeniu propozycji sporządzany będzie projekt techniczny, wówczas można będzie otrzymać zezwolenie na budowę i rozpocząć prace.

Uwagi dotyczące propozycji projektowych przestrzeni publicznej można zgłaszać na adres poczty elektronicznej info@realco.lt lub telefonicznie pod numerem +370 5 239 48 16 w dniach pracy od godz. 9 do godz. 17 (ul. Ozo 12A-1, Wilno). Propozycje można składać do 19 czerwca do godz. 17 oraz w trakcie walnego zebrania.

Ścieżkom nadano imiona władców

Bezimiennie dotychczas ścieżki w wileńskim Ogrodzie Bernardyńskim (w części nazywanej wcześniej parkiem Serejkiskim) będą nosiły odtąd imiona władców Wielkiego Księstwa Litewskiego, w tym – 11 kobiet. Nadano również nazwę jednemu bezimiennemu skwerowi oraz zalegalizowano nazwę Zachodniej Obwodnicy.

Stołeczna rada zatwierdziła propozycję nadania ścieżkom na terytorium Rezerwatu Kulturowego Zamków Wileńskich imion Zygmunta Starego, Bony Sforzy, Zofii Holszańskiej, Witolda Wielkiego, Anny Witoldowej, Anny Jagiellonki, Izabeli Jagiellonki, Cecylii Renaty Habsburżanki, Ludwika Marii Gonzagi, Anny Katarzyny Konstancji Wazówny, Katarzyny Jagiellonki, Zygmunta Augusta, Elżbiety Habsburżanki, Katarzyny Habsburżanki, Aleksandra Jagiellończyka.

Jak podkreśla dr Ramunė

Šmigelskytė-Stukienė, zastępca dyrektora generalnego Muzeum Narodowego Pałacu Wielkich Księżąt Litewskich ds. kultury i nauki, społeczeństwo mało wie o żonie Witolda Annie Witoldowej, o czwartej żonie Jagielly Zofii Holszańskiej, która była nie tylko królową Polski, ale również matką przyszłych władców Władysława III Warneńczyka i Kazimierza Jagiellończyka.

W pobliżu Pałacu Władców uwieczniono również trzy córki króla Polski i wielkiego księcia litewskiego Zygmunta Starego i Bony Sforzy – Annę Jagiellonkę, która została żoną Stefana Batorego, Izabelę Jagiellonkę, która została królową Węgier oraz Katarzynę Jagiellonkę, która została księżną Finlandii, a później królową Szwecji.

Uwieczniono również pamięć o pierwszej i trzeciej żonach Zygmunta Augusta – Elżbiecie i Katarzynie Habsburżankach. Cecylia

Renata Habsburżanka była żoną Władysława IV Wazy. Po jej tragicznej śmierci drugą żoną króla została księżna Ludwika Maria Gonzaga de Nevers – córka Karola I Gonzagi, księcia Mantui, chrześcijańska córka króla Francji Ludwika XIII, której imię zostało również uwiecznione w nazwach ścieżek.

Ale w bezpośrednim sąsiedztwie katedry nadano nazwę Triumfalnej.

Stołeczna Rada zatwierdziła również nazwę Zachodniej Obwodnicy. Nadano również nazwę bezimiennemu skwerowi na Nowym Mieście. Nieduży skwer w pobliżu Góry Boufałowej, u zbiegu ulic Z. Sierakauskio i V. Kudrikos, nazwany został imieniem Apolonii Dalewskiej-Sierakowskiej. A. Dalewska-Sierakowska był działaczką społeczną odważną i wierną współtowarzyszką życia, żoną dowódcy Powstania Styczniowego Zygmunta Sierakowskiego.

5 lipca 2023 r. o godz. 10.00
w dużej sali samorządu odbędzie się

POSIEDZENIE RADY SAMORZĄDU REJONU WILEŃSKIEGO

Posiedzenie można obserwować na: <https://youtu.be/M2TWtxjENq4>
Robert Duchniewicz, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego
(S-3412)

Stołeczny samorząd zaostrza przepisy

Samorząd m. Wilna wprowadza kardynalne zmiany dot. ochrony drzew i prawie dziesięciokrotnie zwiększa wartość odtworzeniową drzew. Stosowne do niej rekompensaty miałyby być wypłacane do budżetu miasta za wszystkie – legalnie czy nielegalnie – wycinane zieleńce. Za nielegalnie wycięte chronione dojrzałe drzewo przyjdzie się zapłacić nawet sześć - czy siedmiocyfrowe sumy.

Na posiedzeniu stołecznej Rady zatwierdzono zwiększenie taryf wartości odtworzeniowej dojrzałych drzew o średnicy powyżej 80 centymetrów. Wartość konkretnego drzewa określana jest według jego gatunku, średnicy, miejsca, w którym rośnie.

Na następnym posiedzeniu Rady odbędzie się głosowanie ws. zwiększenia taryf dla wszystkich drzew rosnących w stolicy.

Od maja br. weszły w życie poprawki do Ustawy Republiki Litewskiej o zieleńcach, które pozwalają samorządom samodzielnie określać wartość odtworzeniową drzew – obowiązek zapłacenia do budżetu samorządu za ścięte lub skaleczone drzewo odpowiedniej rekompensaty, za którą następnie sadzone będą nowe zieleńce. Dodatkowo trzeba będzie odsadzić tyle drzewek, by suma ich średnic równała się średnicy pnia ściętego drzewa.

Wartości odtworzeniowej nie trzeba by było płacić jedynie za wycinane rośliny inwazyjne, w tym – klony jesionolistne, robinie akacjowe, jak również drzewa o średnicy pnia do 20 centymetrów na działkach osób fizycznych, drzewa owocowe, poważnie uszkodzone, wyschnięte, chore lub stwarzające niebezpieczeństwo drzewa i zieleńce, jak również – rosnące w strefie ochronnej linii elektrycznych, sieci łączności i innych. Nie dotyczy to jednak zieleńców na terytorium spółdzielni ogrodów działkowych.

Na kolejnym posiedzeniu Rady proponuje się również zatwierdzić indeksowanie wartości drzew miejskich według miejsca, w którym rosną – drożej oceniane są pojedyncze drzewa rosnące w centrum lub przy ulicach.

Nadal będzie obowiązywał podział gatunków drzew na cztery grupy według wartości. Podobnie jak dotychczas najdrożej wyceniono dęby, klony, graby, jesiony, jak również – rzadkie rośliny dekoracyjne. Najniższą wartość odtworzeniową ustalono dla olszy szarej, wierzby iwy, topoli drżącej, niektórych gatunków topoli.

Samorząd powoła Wileńskie Biuro Nocne

Stołeczny samorząd powoła placówkę, która będzie dbała o jakość i bezpieczeństwo nocnego życia w stolicy. Szacuje się, że w sektorze nocnej gospodarki pracuje spora część mieszkańców Wilna. Jak twierdzi samorząd, obszar ten należy strategicznie zorganizować w ten sposób, by zapewniony został pełnowartościowy udział miejskich wspólnot i organizacji.

Głównym celem nowej placówki jest zwiększenie jakości i bezpieczeństwa nocnego życia w Wilnie, wspieranie odpowiedzialnej społeczności gospodarki oraz zapewnienie harmonijnego rozwoju infrastruktury dla działalności kulturalnej. Według szacunków samorządu, od 2001 roku ponad 60 miast na całym świecie powołało tzw. nocne komisje, nocnych merów i na różne inne sposoby troszczy się o wspieranie i rozwój nocnej gospodarki. Najczęściej są to duże miasta i stolicy, które starają się zapewnić bezpieczeństwo nocnego życia, rozwój gospodarczy i atrakcyjność kulturalną.

Wśród celów placówki jest wspieranie i rozwój działalności gospodarczych i kulturalnych w nocy poprzez zwiększanie wartości społecznej i kulturalnej miasta, poprawę wizerunku i atrakcyjności miasta. Zwiększanie świadomości osób odwiedzających miejsca nocnej kultury o szkodliwości substancji psychotropowych, zasadach bezpiecznego zachowania i innych aktualnych kwestiach dotyczących nocnego życia kulturalnego.

✝ W bolesną godzinę utraty składamy wyrazy głębokiego współczucia dyrektorowi administracji Władysławowi KONDRATOWICZOWI z powodu śmierci ukochanego Ojca.
Mer Robert Duchniewicz
i Administracja Samorządu Rejonu Wileńskiego

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 15 czerwca	Piątek 16 czerwca	Sobota 17 czerwca	Niedziela 18 czerwca	Poniedziałek 19 czerwca	Wtorek 20 czerwca	Środa 21 czerwca
26°C	24°C	25°C	23°C	23°C	25°C	26°C
15°C	15°C	16°C	15°C	15°C	15°C	15°C
Księżyc:		VI 10	VI 18	VI 26	VII 03	
		OSTATNIA KWADRA	NÓW	1 KWADRA	PEŁNIA	

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 15 czerwca

Dzień Okupacji i Ludobójstwa
Słońce: wsch. – 4.45, zach. – 21.57
Długość dnia – 17 godz. 16 min.
Albertyny, Jolanty, Klemensa, Wita, Witolda, Witosława

Piątek, 16 czerwca

Najświętszego Serca Pana Jezusa
Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.57
Długość dnia – 17 godz. 16 min.
Aliny, Benona, Judyty, Justyny

Sobota, 17 czerwca

Niepokalanego Serca NMP
Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.58
Długość dnia – 17 godz. 17 min.
Adolfa, Alberta, Grzegorza, Laury

15 CZERWCA

1843 – urodził się Edward Hagerup Grieg, wybitny norweski kompozytor, przedstawiciel stylu narodowego w muzyce (suity Peer Gynt) (zm. 1907); „Chopin Północy”.

1923 – zmarł w Biedermannsdorfie (Austria) Aleksander Sochaczewski (właśc. Lejb Sonder), malarz pochodzenia żydowskiego (*Pożegnanie Europy*), zesłaniec (od 1863, 20 lat na Syberii) (ur. 1843).

1953 – urodził się Xi Jinping, chiński polityk, sekretarz generalny Komunistycznej Partii Chin, przewodniczący ChRL.

16 CZERWCA

1373 – został portarty wojskowy sojusz angielsko-portugalski, najstarszy, obowiązujący sojusz na świecie.

1823 – urodził się w Szewelnach (r. rosyjski) Aleksander Kazimierz Bereśniewicz, biskup żmudzki w l. 1859-1875, od 1883 biskup diecezjalny kujawsko-kaliski (zm. 1902).

17 CZERWCA

1938 – urodził się w Wilnie Marian Grygorowicz, chemik, dr nauk przyrodniczych, działacz SNPL, prezes Akademii Trzeciego Wieku.

1943 – urodził się Elbert Leander „Burt” Rutan, amerykański konstruktor samolotów, w 1982 założyciel korporacji Scaled Composites (Rutan Voyager, SpaceShipOne).

1953 – po manifestacjach robotniczych dzień wcześniej przeciw komunistom w Berlinie radzieckie dowództwo wojskowe wprowadziło stan wyjątkowy w NRD (trwał miesiąc) i rozpoczęło tłumienie powstania (*Juniaufstand*); pierwsze poważne wystąpienie przeciwko komunistycznemu reżimowi.

Niedziela, 18 czerwca

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.58
Długość dnia – 17 godz. 17 min.
Amanda, Elżbiety, Grzegorza, Marcelego, Marka

Poniedziałek, 19 czerwca

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.59
Długość dnia – 17 godz. 18 min.
Julianny, Gerwazego, Michaliny, Protazego, Romualda, Tomasza

Wtorek, 20 czerwca

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.59
Długość dnia – 17 godz. 18 min.
Benigny, Bogny, Florentyny, Rafala

Środa, 21 czerwca

Słońce: wsch. – 4.41, zach. – 21.59
Długość dnia – 17 godz. 18 min.
Alicji, Alojzego, Demetrii, Marty, Rudolfa

18 CZERWCA

1923 – urodził się w Łucku (ob. Ukraina) Szymon Szurmiej, aktor, reżyser i działacz społeczności żydowskiej (zm. 2014); głowa wielopokoleniowej rodziny aktorów.

1998 – w Wilnie zostało otwarte Centrum Kardiochirurgii, pierwsze prywatne na terytorium byłego ZSRR.

19 CZERWCA

1623 – urodził się Blaise Pascal, francuski matematyk, fizyk i filozof (prawo Pascala) (zm. 1662).

1963 – w Opolu rozpoczął się I Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej.

2013 – zmarł James Joseph Gandolfini, amerykański aktor (Tony z *Rodziny Soprano*) (ur. 1961).

20 CZERWCA

1793 – urodził się Aleksander Fredro, najwybitniejszy polski komediopisarz (*Damy i Huzary*, *Pan Jowialski*, *Zemsta*) (zm. 1876); żołnierz napoleoński, kawaler Złotego Krzyża *Virtuti Militari*.

1923 – urodził się Jerzy Nowak, charakterystyczny aktor (*Zucker z Ziemi obiecanej*, *Krypus z Quo vadis*), pedagog (zm. 2013).

1943 – urodził się Wojciech Gąssowski, piosenkarz, kompozytor; współpracował z wieloma zespołami.

21 CZERWCA

1703 – urodził się Hilary Saag (także Sak, imię chrzestne Antoni), pijar, kompozytor, śpiewak, pedagog, (zm. 1754); twórca najstarszej polskiej symfonii – *Symfonia ex D. Vesperae* (przed 1743 w Wieluniu).

1973 – urodził się Marius Jovaiša, litewski fotograf, podróżnik, znany z albumu *Niewidzialna Litwa* (*Neregėta Lietuva*). **WL P.**

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Do skał przed 150 mln lat

Naukowcy z Chin rozpoczęli wiercenie otworu o głębokości ponad 10 km w głąb skorupy ziemskiej. Projekt wiertniczy, prowadzony jest przez największego w kraju producenta ropy naftowej China National Petroleum Corp. Jak podał Bloomberg, powołując się na China National Petroleum Corp., projekt ma potrwać 457 dni i dostarczyć danych na temat wewnętrznej struktury Ziemi dzięki wykorzystaniu technologii głębokich odwiertów podziemnych.

Bloomberg sądzi, że projekt może pomóc w identyfikacji zasobów mineralnych i energetycznych oraz ocenie ryzyka katastrof środowiskowych, takich jak trzęsienia ziemi i erupcje wulkanów.

Proces wiercenia przeniknie przez ponad 10 warstw skorupy ziemskiej i dotrze do systemu kredowego, składającego się ze skał datowanych na 145 mln lat.

– Trudność konstrukcyjną projektu wiertniczego można porównać do dużej ciężarówki jadącej po dwóch cienkich stalowych linach – powiedział Sun Jinsheng, naukowiec z Chińskiej Akademii Inżynierii.

Pomimo imponującej głębokości, otwór ten nie będzie najgłębszym wykonanym przez człowieka. Najgłębszy otwór to wciąż Supergłęboki Odwiert Kolski SG-3 w Rosji, który po 20 latach wiercenia sięgnął ponad 12 km w 1989 r.

Śmiech na zdrowie

Trochę martwiłem się podjeżdżając pod warsztat samochodowy, że mechanik okaże się kolejnym naciągaczem.

Z ulgą przyjąłem wiadomość, że mój samochód wymaga tylko wymiany płynu do kierunkowskazów.

Syn dzwoni do ojca:

– Tato, zostałem ojcem sześcioraczków.
– Możesz powtórzyć?
– Tato, zwariowałeś?! Jak ja utrzymam dwanaścioro?!

Położna wychodzi do oczekującego ojca z trójką noworodków na rękach:

– Nie przeraził się pan, że ich tyle?
– Nie.
– No to niech pan je trzyma, ja lecę po resztę...

Do kierownika zgłasza się nowy pracownik:

– Niech mnie pan przyjmie do pracy.
– A co pan umie?
– Wszystko!
– To znaczy, że pan nic nie umie!
– A co trzeba u pana umieć?
– Wszystko!

Dziennikarz pyta przedsiębiorcę, który się dorobił:

– Czemu pan zawdzięcza swój sukces?
– Jestem pewien, że pieniądze nie mają znaczenia. Liczy się tylko praca.
– I od razu pan wzbogacił się dzięki tym poglądom?
– Od razu to nie. Najpierw musiałem do nich przekonać tych, co na mnie pracują...

Jakie kwiaty zabijają żony?
– Żonkile.

Rozmawiają dwie koleżanki:
– Mój mąż uważa, że ma ciało greckiego boga.

– A ma?
– Muszę mu wyjaśnić, że Buda nie jest greckim bogiem.

Spotyka się dwóch znajomych:
– Nareszcie pozbyłem się 92 kilo tego wstrętnego, niepotrzebnego tłuszczu...

– Naprawdę tyle schudłeś???

– Nie... wziąłem rozwód.

Nowak prosi szefa o urlop:
– Jaki urlop?! Cały rok pracuje pan przy otwartym oknie i jeszcze się panu urlopu zachciewa...

Mąż wraca do domu i mówi do żony:

– Nie rób mi obiadu, bo kupiłem na wynos obiad z siedmiu dań.
– Co przyniosłeś, kochanie?
– Hot doga i sześciopak...

Żona mówi do męża:

– Niczego nie zauważyłeś?
– Włosy podcięłaś?
– Nie!
– Nowa sukienka?
– Nie.
– No, to nie wiem...
– Włosy podcięłam!
– Przecież tak mówiłem!
– No, ale ty to zgadłeś, a po winienię zauważyć!!!

Rozmawia dwóch żulików:

– Ciekawe dlaczego dali mi ksywkę: Dżin? Pewnie dlatego, że wszystko mogę?
– Nie, Marian. Po prostu gdy tylko ktoś odkręca butelkę, ty od razu się pojawiaasz.

Żyjesz pełnią życia, cieszysz się przygodami, śpiewasz, tańczysz w deszczu, radujesz się każdą chwilą, po czym dowiadujesz się, że to jest alkoholizm...

Kulturalnie?

Z Picassem i bez...

W ub. tygodniu, 7 czerwca, zmarła Francoise Gilot, muza Pablo Picassa. Skończyła 101 lat. Jej córka, Aurelia Engel, poinformowała, że miała ostatnio problemy z sercem i płucami. Była utalentowaną malarką, ale długi, burzliwy związek z dużo starszym Pablo Picassom przyćmił jej sztukę.

Gilot była w stanie ruszyć dalej ze swoim życiem po zerwaniu z nim w 1953 roku, prawie dekadę po rozpoczęciu związku, mimo że dzieliło ich 40 lat różnicy wieku. Nadal rysowała, pokazywała swoje prace i pisała kolejne książki.

Wyszła za mąż za Jonasa Salka, amerykańskiego lekarza, który stworzył pierwszą bezpieczną szczepionkę przeciw polio, w 1970 roku i przez

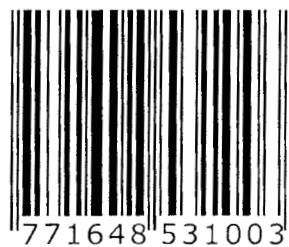

jakis czas mieszkali w Kalifornii. Mimo to była najbardziej znana ze swojego związku z Picasssem, zwłaszcza po książce „Życie z Picasssem” (Life with Picasso), którą napisała z Carltonem Lake’em i która ukazała się w 1964 roku. Sprzedawała się dobrze na całym świecie, co tak rozgniewało Picassa, że przestał rozmawiać z panią Gilot i dwójką ich dzieci, Claude’em i Palomą Picasso – powiedział im, że nie chce ich więcej widzieć, i dotrzymał słowa aż do śmierci w 1973.

W 1975 roku napisała książkę „Interface: The Painter and the Mask” o swoim życiu jako artystki. W następnym roku została szefową na wydziale sztuk pięknych Uniwersytetu Południowej Kalifornii, które to stanowisko piastowała do 1983 roku. Nadal dużo pracowała i organizowała wystawy w Europie i Stanach Zjednoczonych do 2021 r.

Marie Francoise Gilot urodziła się 26 listopada 1921 roku w Neuilly-sur-Seine na przedmieściach Paryża. Była jedynym dzieckiem Emile’a Gilota, agronoma i producenta chemikaliów, oraz Madeleine Renoult-Gilot. W XIX wieku jej rodzina prowadziła dom mody. Jedną z ich klientek była Eugenia, żona cesarza Napoleona III. Matka Marie Francoise, która studiowała historię sztuki, ceramikę i rysunek akwarelą, uczyła ją sztuki, gdy była młoda.

Claude Picasso jest dyrektorem Administracji Picassa, która zarządza majątkiem artysty, Paloma, jest projektantką mody i biżuterii najlepiej znaną ze swoich perfum i czwórką wnucząt.

9 771648 531003